

Foreløbig udgave

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

29. april 2021 (*)

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 63 TEUF – den frie bevægelighed for kapital – indkomstskat – kapitalindkomst – indtægter oppebåret fra et hjemmehørende institut for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitut), der er oprettet i henhold til aftale – indtægter oppebåret fra et investeringsinstitut, der er etableret i en anden medlemsstat, og som er oprettet i henhold til vedtægter – forskellig behandling – artikel 65 TEUF – objektivt sammenlignelige situationer«

I sag C-480/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Finland) ved afgørelse af 19. juni 2019, indgået til Domstolen den 24. juni 2019, i sagen anlagt af

E

procesdeltager:

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Arabadjiev, og dommerne A. Kumin, T. von Danwitz, P.G. Xuereb (refererende dommer) og I. Ziemele,

generaladvokat: G. Hogan,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- E ved varatuomari A. Leppänen,
- den finske regering ved M. Pere, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved W. Roels og I. Koskinen, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 19. november 2020, afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 63 TEUF og 65

TEUF.

2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en sag anlagt af E vedrørende afgørelse af 10. november 2017 truffet af keskusverolautakunta (det centrale skattenævn, Finland), hvorved dette nævn fandt, at de indtægter, som E havde oppebåret fra et luxembourgsk investeringselskab med variabel kapital (société d'investissement à capital variable, herefter »SICAV«), skulle beskattes som lønindkomst i Finland.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Det fremgår af fjerde betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) (EUT 2009, L 302, s. 32, herefter »direktivet om investeringsinstitutter«), at dette direktiv har til formål at fastsætte fælles grundlæggende bestemmelser for institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter), etableret i medlemsstaterne for så vidt angår deres godkendelse, tilsyn, struktur, aktiviteter samt de oplysninger, som det kræves, de skal offentliggøre.

4 83. betragtning til direktivet om investeringsinstitutter har følgende ordlyd:

»Dette direktiv bør ikke berøre nationale regler om beskatning, herunder ordninger, som medlemsstater kan indføre for at sikre overholdelse af disse regler på deres område.«

5 Dette direktivs artikel 1, stk. 1-3, fastsætter:

»1. Dette direktiv finder anvendelse på [investeringsinstitutter], som er etableret på medlemsstaternes område.

2. Ved anvendelsen af dette direktiv og med forbehold af artikel 3 forstås ved investeringsinstitut et foretagende:

a) der har som eneste formål at foretage kollektiv investering i værdipapirer eller i andre i artikel 50, stk. 1, nævnte likvide finansielle aktiver af kapital tilvejebragt ved henvendelse til offentligheden, og hvis virksomhed bygger på princippet om risikospredning, og

b) hvis andele på forlangende af ihændehaverne tilbagekøbes eller indløses direkte eller indirekte for midler af disse institutters aktiver. Det forhold, at et investeringsinstitut træffer foranstaltninger med henblik på, at kursværdien for dets andele ikke afviger væsentligt fra nettoværdien, ligestilles med sådanne tilbagekøb eller indløsninger.

Medlemsstaterne kan tillade, at investeringselskaber består af flere investeringsafdelinger.

3. De i stk. 2 nævnte institutter kan oprettes i henhold til aftale (investeringsfonde administreret af administrationsselskaber), som »trusts« (»unit trusts«) eller i henhold til vedtægter (investeringselskaber).

[...]«

6 I henhold til artikel 4, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde og om ændring af direktiv 2003/41/EF og 2009/65 samt forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010 (EUT 2011, L 174, s. 1) forstås ved alternative investeringsfonde:

»[...] kollektive investeringsvirksomheder eller investeringsafdelinger deraf, som:

- i) rejser kapital fra en række investorer med henblik på at investere den i overensstemmelse med en defineret investeringspolitik til fordel for disse investorer, og
- ii) ikke skal have tilladelse i henhold til artikel 5 i [direktivet om investeringsinstitutter]«.

Finsk ret

7 § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, i kapitel 1 i sijoitusrahastolaki (48/1999) (lov om investeringsfonde (48/1999)) af 29. januar 1999, er affattet således:

»I denne lov forstås ved:

- 1) investeringsvirksomhed: tilvejebringelse af midler fra offentligheden med henblik på kollektiv investering og investering af disse midler hovedsageligt i finansielle instrumenter, i fast ejendom og realkreditpapirer eller andre investeringsobjekter samt forvaltning af investeringsfonde og specialfonde og markedsføring af fondsandele [...]
- 2) investeringsfond: de midler, der er tilvejebragt ved kollektiv investeringsvirksomhed, og som er investeret i henhold til de i Finland fastsatte regler og kapitel 11 samt de deraf følgende forpligtelser [...]«

8 I henhold til § 2, stk. 1, nr. 10, i denne lovs kapitel 1 forstås ved »institut for kollektiv investering« et institut, der udøver en kollektiv investeringsvirksomhed, der er godkendt i en anden medlemsstat i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) end Republikken Finland, og som i henhold til oprindelsesmedlemsstatens lovgivning opfylder betingelserne i direktivet om investeringsinstitutter.

9 § 3 med overskriften »Enheder« i tuloverolaki (1535/1992) (lov om indkomstskat (1535/1992)) af 30. december 1992 har følgende ordlyd:

»Ved enheder forstås i denne lov:

[...]

- 4) aktieselskaber, andelsselskaber, sparekasser, investeringsfonde, universiteter, gensidige forsikringsselskaber, kornmagasiner, ideelle eller økonomiske foreninger, fonde og institutioner [...]

10 § 20 i lov om indkomstskat med overskriften »Enheder, der er fritaget for indkomstskat«, fastsætter i stk. 1, nr. 2, en indkomstskattefritagelse for investeringsfonde.

11 Denne lovs § 32 med overskriften »Kapitalindkomst« bestemmer:

»Skattepligtig kapitalindkomst i henhold til nedenstående nærmere bestemmelser omfatter afkast af aktiver, overskud hidrørende fra overdragelse af aktiver og andre lignende indtægter, som kan antages at være oppebåret på grundlag af aktiver. Kapitalindkomst omfatter bl.a. renteindtægter,

udbytteindtægter i henhold til bestemmelserne i § 33a til § 33d, lejeindtægter, kapitalgevinster, afkast af livsforsikringer, kapitalindkomst fra skovbrug, indtægter fast ejendom og realisationsfortjenester. Kapitalindkomst omfatter også kapitalindkomstandelen af udloddet indkomst fra erhvervsvirksomhed, af en konsortiedeltagers indkomstandel samt af indtægterne fra rensdyrhold.«

12 Den nævnte lovs § 33a, der har overskriften »Udbytte udloddet af et børsnoteret selskab«, bestemmer:

»85% af et udbytte udloddet af et børsnoteret selskab udgør kapitalindkomst, og 15% er ikke-skattepligtig indkomst.

Udbytte, der hidrører fra et børsnoteret selskab, omfatter udbytte fra et selskab, hvis aktier på det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at udlodde udbytte, er optaget til:

- 1) handel på et reguleret marked som omhandlet i laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (748/2012) [(lov om handel med finansielle instrumenter (748/2012))]
- 2) handel på et andet reguleret marked, der kontrolleres af en offentlig myndighed uden for [EØS], eller
- 3) handel på en multilateral handelsfacilitet som omhandlet i lov [(748/2012)], forudsat at aktien er blevet handlet efter anmodning fra selskabet eller med dets godkendelse.

Et børsnoteret selskabs udlodning af aktiver, jf. § 1, stk. 1, i osakeyhtiölaki (624/2006) [(lov om aktieselskaber (624/2006))], som hidrører fra en tilgængelig egenkapitalreserve, anses for udbytte og er omfattet af denne bestemmelse.«

13 § 33b i lov om indkomstskat, der har overskriften »Udbytte udloddet af et ikke-børsnoteret selskab«, bestemmer:

»25% af det af et ikke-børsnoteret selskab udloddede udbytte udgør skattepligtig kapitalindkomst, og 75% udgør ikke-skattepligtig indkomst op til et beløb svarende til en årlig indkomst på 8% beregnet på grundlag af aktiens regnskabsmæssige værdi i skatteåret, hvilken værdi fastsættes i laki varojen arvostamisesta verotuksessa (1142/2005) [(lov om værdiansættelse af aktiver med henblik på beskatning (1142/2005))]. For så vidt som de udbyttebeløb, som skatteyderen modtager, overstiger 150 000 EUR, udgør 85% af udbyttet kapitalindkomst, og 15% udgør ikke-skattepligtig indkomst.

For den del af udbyttet, der overstiger den årlige indkomst, der er henvist til i stk. 1 ovenfor, udgør 75% af udbyttet lønindkomst, og 25% udgør ikke-skattepligtig indkomst.

Med forbehold af alle øvrige bestemmelser om beskatning af udbytte i denne lov udgør et udbytte lønindkomst, såfremt udlodningen heraf i overensstemmelse med en vedtægtsbestemmelse, en generalforsamlingsbeslutning, en aktionæroverenskomst eller enhver anden aftale udgør vederlag for en arbejdsindsats fra udbyttedtagerens side eller en person, der tilhører den pågældendes interessesfære. Udbyttet udgør indkomst for den person, som har bidraget med den pågældende arbejdsindsats.

[...]

Et ikke-børsnoteret selskabs udlodning af aktiver, jf. § 1, stk. 1, i kapitel 13 i lov (624/2006), som hidrører fra en tilgængelig egenkapitalreserve, anses for udbytte og er omfattet af denne bestemmelse. [...]«

14 § 33c i lov om indkomstskat, der har overskriften »Udbytte udloddet af en udenlandsk enhed«, bestemmer:

»Udbytter, som modtages fra en udenlandsk enhed, udgør i henhold til denne lovs § 33a og § 33b skattepligtig indkomst, såfremt denne enhed er et selskab som omhandlet i artikel 2 i [Rådets direktiv 2011/96/EU af 30. november 2011 om en fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater (EUT 2011, L 345, s. 8), som ændret ved Rådets direktiv 2014/86/EU af 8. juli 2014 (EUT 2014, L 219, s. 40)] [...]

Udbytter, som modtages fra andre udenlandske enheder end de i stk. 1 nævnte, udgør i henhold til § 33a og § 33b skattepligtig indkomst, såfremt denne enhed uden valgfrihed og fritagelse er forpligtet til at betale mindst 10% skat af den indkomst, som den oppebærer, og hvoraf udbyttet er blevet udloddet, og:

1) denne enhed i henhold til skattelovgivningen i en EØS-medlemsstat har sit hjemsted i den pågældende stat og ikke har sit hjemsted i henhold til en dobbeltbeskatningsoverenskomst i en stat uden for EØS, eller

2) en dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem denne enheds hjemstedsstat og Republikken Finland, som finder anvendelse på det udbytte, som denne enhed udlodder, er i kraft i skatteåret.

Udbytter, som modtages fra andre udenlandske enheder end de i stk. 1 og 2 nævnte, udgør i fuldt omfang skattepligtig lønindkomst.

[...]«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

15 E er en fysisk person med bopæl i Finland, som har investeret i en underafdeling af et luxembourgsk SICAV, som udgør et investeringsinstitut, der er oprettet »i henhold til vedtægter (investeringselskaber)« som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i direktivet om investeringsinstitutter. E's investeringer vedrører det, der almindeligvis benævnes andele i overskuddet, i hvilken forbindelse det opnåede afkast årligt udloddes af dette SICAV til investorerne.

16 Den 20. juni 2017 anmodede E det centrale skattenævn om en forhåndsbesked vedrørende den skattemæssige behandling af det afkast, som E ville modtage fra det omhandlede luxembourgiske SICAV.

17 E anførte i denne anmodning, at et luxembourgsk SICAV skulle sidestilles med en finsk investeringsfond, dvs. et investeringsinstitut, der er oprettet »i henhold til aftale (investeringsfonde administreret af administrationsselskaber)« som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i direktivet om investeringsinstitutter. Ifølge E skulle det afkast, der blev udloddet af et sådant SICAV, således beskattes på samme måde som det afkast, der udloddes af finske investeringsfonde, dvs. som kapitalindkomst i henhold til § 32 i lov om indkomstskat. E fremhævede i denne forbindelse bl.a., at det omhandlede luxembourgiske SICAV udøvede en virksomhed, der svarer til den, der udøves af finske investeringsfonde, og at forvaltningen af dette SICAV svarede til forvaltningen af disse fonde.

18 Det centrale skattenævn fandt i sin bindende forhåndsbesked af 10. november 2017, at der

ved afgørelsen af, hvorledes en aktør, der er etableret i en anden stat, skulle indkomstbeskattes i Finland, i henhold til national retspraksis skulle tages hensyn til de funktionelle og juridiske karakteristika, der kendetegnede denne aktør, sammenlignet med de tilsvarende karakteristika for de finske aktører.

19 Det centrale skattenævn var af den opfattelse, at SICAV'et på grundlag af de funktionelle karakteristika havde lighedspunkter med en finsk investeringsfond, men at tilsvarende generelle funktionelle karakteristika f.eks. kunne identificeres i forbindelse med kollektiv investering i form af aktieselskaber. Det centrale skattenævn fandt, at det omhandlede luxembourgske SICAV, navnlig på grund af dets juridiske form, objektivt set kunne sidestilles med et finsk aktieselskab, der udøver investeringsvirksomhed.

20 Ifølge dette nævn skulle det afkast, som dette SICAV udloddede, derfor anses for udbytte og beskattes som lønindkomst i henhold til § 33c, stk. 3, i lov om indkomstskat.

21 E har anlagt sag ved Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Finland) med påstand om annullation af det centrale skattenævns afgørelse. E har for denne domstol gjort gældende, at beskatningen af det af et SICAV udloddede afkast som lønindkomst i henhold til den nævnte § 33c, stk. 3, er mere byrdefuld end beskatningen af det afkast, der udloddes af en finsk investeringsfond, som kapitalindkomst, og at denne beskatning følgelig er i strid med de frie kapitalbevægelser, der er fastsat i artikel 63 TEUF.

22 Den forelæggende ret har anført, at den indkomstskat, der skal betales af lønindkomst, kan udgøre mere end 50%, mens den skat, der skal betales af kapitalindkomst kun udgør 30% eller 34%, når det beløb, der beskattes, overstiger 30 000 EUR. Den forelæggende ret har tilføjet, at det med henblik på at fastlægge arten af den indkomst, som det omhandlede afkast udgør i henhold til lov om indkomstskat, er nødvendigt at tage stilling til, med hvilken enhed efter finsk ret det nævnte SICAV skal sidestilles, idet det skal sikres, at en fortolkning, der er baseret på denne enheds retlige form som den, der er anlagt af det centrale skattenævn, ikke er i strid med artikel 63 TEUF og 65 TEUF, og denne ret ønsker navnlig oplyst, om investeringsinstitutter, der har forskellig retlig form, og som er etableret i overensstemmelse med direktivet om investeringsinstitutter, skal sidestilles med henblik på beskatning af det afkast, som investorerne modtager.

23 På denne baggrund har Korkein hallinto-oikeus (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 63 TEUF og 65 TEUF fortolkes således, at de er til hinder for en [...] fortolkning [af nationale bestemmelser], hvorefter indtægter, som en fysisk person, der er bosiddende i Finland, oppebærer fra et [investeringsinstitut], der er hjemmehørende i en anden medlemsstat i Unionen, og som er oprettet i [henhold til vedtægter] som omhandlet i [direktivet om investeringsinstitutter] i forbindelse med indkomstbeskatningen ikke sidestilles med indtægter, der oppebæres fra en finsk investeringsfond, der er oprettet i henhold til aftale som omhandlet i samme direktiv [...], da den juridiske form for det investeringsinstitut, der er beliggende i den anden medlemsstat, ikke svarer til de nationale investeringsfondes juridiske struktur?«

Om det præjudicielle spørgsmål

24 Med dette spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 63 TEUF og 65 TEUF skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en medlemsstats skattepraksis, hvorefter de indtægter, som oppebæres fra et investeringsinstitut, der er oprettet i henhold til vedtægter, og som er etableret i en anden medlemsstat, i forbindelse med indkomstbeskatningen af en fysisk person, der er hjemmehørende i den førstnævnte medlemsstat,

ikke sidestilles med de indtægter, som oppebæres fra de investeringsinstitutter, der er etableret i den førstnævnte medlemsstat, med den begrundelse, at disse sidstnævnte investeringsinstitutter ikke har den samme retlige form.

25 Det fremgår af Domstolens praksis, at medlemsstaterne skal udøve deres kompetence på området for direkte beskatning under overholdelse af EU-retten og navnlig af de ved EUF-traktaten sikrede grundlæggende friheder (jf. i denne retning dom af 18.6.2019, Østrig mod Tyskland, C-591/17, EU:C:2019:504, præmis 56 og den deri nævnte retspraksis).

26 Artikel 63, stk. 1, TEUF indeholder et generelt forbud mod restriktioner af kapitalbevægelser mellem medlemsstaterne (dom af 16.9.2020, Romenergo og Aris Capital, C-339/19, EU:C:2020:709, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis). De foranstaltninger, der er forbudt ved denne bestemmelse, omfatter i egenskab af restriktioner for kapitalbevægelserne sådanne foranstaltninger, som kan afholde ikke-hjemmehørende personer fra at foretage investeringer i en medlemsstat, eller sådanne, der kan afholde personer, der er hjemmehørende i denne medlemsstat, fra at foretage investeringer i andre stater (dom af 30.4.2020, Société Générale, C-565/18, EU:C:2020:318, præmis 22).

27 Navnlig kan en forskellig behandling, når den fører til en mindre fordelagtig behandling af de indtægter, som en person, der er hjemmehørende i én medlemsstat, oppebærer i en anden medlemsstat, i forhold til behandlingen af de indtægter, der hidrører fra den førstnævnte medlemsstat, afholde en sådan hjemmehørende person fra at investere sin kapital i en anden medlemsstat (jf. i denne retning dom af 10.2.2011, Haribo Lakritzen Hans Riegel og Österreichische Salinen, C-436/08 og C-437/08, EU:C:2011:61, præmis 80, af 24.11.2016, SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, præmis 50, og af 20.9.2018, EV, C-685/16, EU:C:2018:743, præmis 63).

28 Når dette er sagt, fremgår det af artikel 65, stk. 1, litra a), TEUF, at artikel 63 TEUF imidlertid ikke griber ind i medlemsstaternes ret til at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning, som sondrer imellem skatteydere, hvis situation er forskellig med hensyn til deres bopælssted eller med hensyn til det sted, hvor deres kapital er investeret.

29 Denne bestemmelse skal som en undtagelse til det grundlæggende princip om den frie bevægelighed for kapital fortolkes strengt. Den kan derfor ikke fortolkes således, at enhver skattelovgivning, som sondrer mellem de skattepligtige alt afhængigt af det sted, hvor de er bosat, eller den medlemsstat, i hvilken de investerer deres kapital, uden videre er forenelig med EUF-traktaten. Undtagelsen i artikel 65, stk. 1, litra a), TEUF er nemlig selv begrænset ved artikel 65, stk. 3, TEUF, hvorefter de nationale bestemmelser, der er nævnt i artiklens stk. 1, »ikke [må] udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af den frie bevægelighed for kapital og betalinger som defineret i artikel 63 [TEUF]« (dom af 21.6.2018, Fidelity Funds m.fl., C-480/16, EU:C:2018:480, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).

30 Domstolen har ligeledes fastslået, at der derfor skal sondres mellem den forskellige behandling, der er tilladt ifølge artikel 65, stk. 1, litra a), TEUF, og den forskelsbehandling, der er forbudt ifølge artikel 65, stk. 3, TEUF. Det er imidlertid en betingelse for at anse en national skattelovgivning for at være forenelig med traktatens bestemmelser om frie kapitalbevægelser, at den forskellige behandling, der følger heraf, vedrører situationer, der ikke er objektivt sammenlignelige, eller at den er begrundet med henvisning til et tvingende alment hensyn (dom af 30.4.2020, Société Générale, C-565/18, EU:C:2020:318, præmis 24).

31 Det skal derfor først undersøges, om der foreligger en forskellig behandling, derefter om situationerne eventuelt er sammenlignelige, og endeligt i givet fald om det er muligt at begrunde den forskellige behandling.

Hvorvidt der foreligger en forskellig behandling

32 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at det præjudicielle spørgsmål er rejst i forbindelse med en tvist om beskatning af de indtægter, som E har oppebåret fra et luxembourgsk SICAV, nemlig et investeringsinstitut, der er oprettet i henhold til vedtægter som omhandlet i direktivet om investeringsinstitutter. I Finland er de investeringsinstitutter, der er omfattet af direktivet om investeringsinstitutter, imidlertid oprettet i henhold til aftale og kan ikke oprettes i henhold til vedtægter.

33 E er af den opfattelse, at de indtægter, som den pågældende har oppebåret fra et SICAV, skal beskattes som de indtægter, der oppebæres fra et finsk investeringsinstitut, som er oprettet i henhold til aftale. Det centrale skattenævn er derimod af den opfattelse, at for så vidt som et SICAV, der er et investeringsinstitut, som er oprettet i henhold til vedtægter, ligner et finsk aktieselskab, skal de indtægter, der oppebæres fra dette SICAV, behandles som udbytte, der udloddes af sådanne selskaber.

34 Det skal derfor for det første undersøges, om den omstændighed, at indtægter, der oppebæres fra det i hovedsagen omhandlede luxembourgske SICAV, behandles på en anden måde end de indtægter, der oppebæres fra et finsk investeringsinstitut, indebærer, at de førstnævnte indtægter undergives en mindre fordelagtig skattemæssig behandling.

35 I henhold til § 32 i lov om indkomstskat omfatter kapitalindkomst afkast af aktiver, overskud hidrørende fra overdragelse af aktiver og andre lignende indtægter, som kan antages at være oppebåret på grundlag af aktiver. De eksempler på kapitalindkomst, som den finske lovgiver udtrykkeligt har nævnt i denne § 32, omfatter såvel andele i overskud, der udbetales af investeringsinstitutter, som udbytte, der udloddes af aktieselskaber. Ifølge oplysningerne i anmodningen om præjudiciel afgørelse beskattes kapitalindkomst i princippet med en sats på 30% for så vidt angår den del af indkomsten, der er mindre end 30 000 EUR, og med en sats på 34% for den del af indkomsten, der overstiger dette beløb.

36 Selv om de andele af overskud, der udloddes af finske investeringsinstitutter, beskattes hos modtageren som kapitalindkomst, behandles de indtægter, der oppebæres fra et luxembourgsk SICAV, som udbytte, der er udloddet af en enhed, der er etableret i en anden stat end Republikken Finland som omhandlet i § 33c i lov om indkomstskat, og beskattes i henhold til denne bestemmelses stk. 3 som lønindkomst med en progressiv sats på op til 50%.

37 En sådan forskellig behandling kan føre til, at de indtægter, der oppebæres fra et luxembourgsk SICAV, behandles mindre fordelagtigt i forhold til den behandling, der indrømmes de indtægter, som oppebæres fra finske investeringsinstitutter.

38 For det andet bemærkes, at den skattemæssige behandling af den indtægt, som E har oppebåret fra det i hovedsagen omhandlede luxembourgske SICAV, heller ikke kan sidestilles med den skattemæssige behandling af den indtægt, der oppebæres fra alternative investeringsfonde som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra a), i direktiv 2011/61, der ikke er omfattet af direktivet om investeringsinstitutter, og som er oprettet som et aktieselskab. Som den finske regering har præciseret i sit skriftlige svar på de stillede spørgsmål, er det muligt at oprette sådanne fonde i henhold til finsk ret.

39 Det fremgår af de sagsakter, som Domstolen råder over, at de indtægter, som oppebæres fra aktieselskaber, der er etableret i Finland, undergives dobbeltbeskatning, idet de på selskabsniveau beskattes som selskabsindkomst og hos modtageren som kapitalindkomst. Med henblik på at afbøde virkningerne af dobbeltbeskatningen indebærer de foranstaltninger, der er fastsat i § 33a og § 33b i lov om indkomstskat en tilpasning af beskatningen hos modtageren bl.a. ved at fritage en del af indtægterne for kapitalindkomstskat.

40 I denne henseende har den finske regering i sit svar på Domstolens spørgsmål præciseret, at hvis et aktieselskab udøver den samme form for investeringsvirksomhed, som udøves af investeringsfonde, er dette selskab ikke fritaget for beskatning, men skal normalt svare selskabsskat, og det afkast, som dette selskab udlodder, er omfattet af reglerne om beskatning af udbytte, der er baseret på delvis dobbeltbeskatning.

41 Som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, er dette imidlertid ikke tilfældet for et luxembourgsk SICAV. Det fremgår nemlig af denne afgørelse, at et sådant SICAV efter det centrale skattenævns opfattelse med henblik på anvendelsen af § 33c i lov om indkomstskat udgør en enhed, som ikke er omfattet af direktiv 2011/96 med senere ændringer, som er hjemmehørende i en anden EØS-medlemsstat end Republikken Finland, som er omfattet af en dobbeltbeskatningsoverenskomst, og som ikke er forpligtet til at betale mindst 10% skat af de indtægter, den har oppebåret. De foranstaltninger på nationalt plan, der har til formål at lempe dobbeltbeskatningen, finder således ikke anvendelse på de indtægter, der oppebæres fra et sådant SICAV.

42 Under disse omstændigheder skal det fastslås, at de indtægter, som en modtager, der er hjemmehørende i Finland, oppebærer fra det i hovedsagen omhandlede luxembourgske SICAV, behandles mindre fordelagtigt end de indtægter, der oppebæres fra såvel aktieselskaber som finske investeringsinstitutter, der er oprettet i henhold til aftale.

43 Denne forskellige behandling kan afholde personer, der er hjemmehørende i Finland, fra at foretage investeringer i andre medlemsstater end Republikken Finland og dermed begrænse den frie bevægelighed for kapital.

Hvorvidt der foreligger en objektivt sammenlignelig situation

44 Som det fremgår af den retspraksis, der er henvist til i denne doms præmis 29 og 30, kan en sådan forskellig behandling kun tillades, hvis den vedrører situationer, der ikke er objektivt sammenlignelige.

45 Det skal fastslås, at det i hovedsagen omhandlede luxembourgske SICAV og et finsk investeringsinstitut udgør to former for investeringsinstitutter i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i direktivet om investeringsinstitutter.

46 Som det fremgår af artikel 1, stk. 1, i direktivet om investeringsinstitutter, har disse investeringsinstitutter som eneste formål at foretage kollektiv investering i værdipapirer eller i andre likvide finansielle aktiver af kapital tilvejebragt ved henvendelse til offentligheden, idet deres virksomhed bygger på princippet om risikospredning, og idet deres andele på forlangende af ihændehaverne tilbagekøbes eller indløses direkte eller indirekte for midler af disse institutters aktiver.

47 Som generaladvokaten har anført i punkt 45 i forslaget til afgørelse, kan den retlige kvalificering, der i visse situationer gives med henblik på handelsretten, dog ikke nødvendigvis overføres til skatteretten. Det skal i lighed med, hvad den finske regering har gjort gældende,

således bemærkes, at den omstændighed alene, at hjemmehørende og ikke-hjemmehørende investeringsinstitutter udgør investeringsinstitutter som omhandlet i direktivet om investeringsinstitutter, ikke er afgørende for at fastslå, om de omhandlede situationer er sammenlignelige.

48 For det første har dette direktiv ikke harmoniseret den beskatning, der finder anvendelse på investeringsinstitutter og de afkast, som de udlodder. Det fremgår bl.a. af 4. og 83. betragtning til det nævnte direktiv, at selv om direktivet fastsætter fælles grundlæggende bestemmelser for så vidt angår godkendelse, tilsyn, struktur, aktiviteter og de oplysninger, som investeringsinstitutterne skal offentliggøre, berører dette direktiv ikke de nationale regler om beskatning.

49 For det andet følger det af Domstolens praksis, at spørgsmålet om, hvorvidt en grænseoverskridende situation kan sammenlignes med en national situation, skal vurderes under hensyntagen til det formål, der forfølges med de omhandlede nationale bestemmelser, og til genstanden for og indholdet af de sidstnævnte, og at der kun kan tages hensyn til de relevante sondringskriterier i den omhandlede lovgivning med henblik på bedømmelsen af, om den forskellige behandling, der følger af en sådan lovgivning, afspejler objektivt forskellige situationer (dom af 21.6.2018, Fidelity Funds m.fl., C-480/16, EU:C:2018:480, præmis 50 og 51 og den deri nævnte retspraksis).

50 I denne henseende fremgår det af den finske regerings skriftlige svar på Domstolens spørgsmål, og med forbehold af den forelæggende rets efterprøvelse, at formålet med den skattemæssige behandling af investeringsfondenes aktiviteter, der er fastsat i den finske skattelovgivning, kan anses for at være indførelsen af engangsbeskatning hos investoren. Hvad angår bestemmelserne om den skattemæssige behandling af det udbytte, som fysiske personer modtager, har de til formål at sikre, at indtægter fra et selskab ligeledes beskattes hos selskabets aktionærer, idet disse bestemmelser samtidig fastsætter en lempelse af dobbeltbeskatningen af denne indkomst.

51 Henset til sådanne formål synes et luxembourgsk SICAV at befinde sig i en situation, der er objektivt sammenlignelig med situationen for et finsk investeringsinstitut. Som det fremgår af de sagsakter, som Domstolen råder over, og med forbehold af den forelæggende rets efterprøvelse, er disse to institutter fritaget for indkomstbeskatning, og det afkast, som de udlodder, beskattes udelukkende hos modtagerne.

52 Det er korrekt, at et luxembourgsk SICAV i modsætning til et finsk investeringsinstitut er oprettet i henhold til vedtægter og sidestilles som sådan med et aktieselskab, hvis udloddede afkast beskattes i henhold til § 33c, stk. 3, i lov om indkomstskat.

53 Det skal imidlertid ligeledes bemærkes, således som det er nævnt i denne doms præmis 35, at de eksempler på kapitalindkomst, der er nævnt i § 32 i lov om indkomstskat, omfatter såvel andele i overskud, der udbetales af investeringsinstitutter, som udbytte, der udloddes af aktieselskaber. Følgelig synes den finske lovgiver ikke at have gjort sondringen mellem kapitalindkomst på den ene side og lønindkomst på den anden side betinget af det udloddende instituts retlige form, men derimod at have anset både afkast, der udloddes af institutter, som er oprettet i henhold til aftale, og afkast, der udloddes af institutter, som er oprettet i henhold til vedtægter, for at udgøre kapitalindkomst.

54 Det følger heraf, at den omstændighed, at et luxembourgsk SICAV er oprettet i henhold til vedtægter, ikke placerer dette institut i en anden situation end den, som et finsk investeringsinstitut, der er oprettet i henhold til aftale, befinder sig i med hensyn til den skattemæssige behandling af det udloddede afkast.

55 Med forbehold af den forelæggende rets efterprøvelse følger det heraf, at den forskellige behandling af de indtægter, der oppebæres fra henholdsvis et luxembourgsk SICAV og et finsk investeringsinstitut, vedrører situationer, der er objektivt sammenlignelige.

Hvorvidt der foreligger et tvingende alment hensyn

56 Det bemærkes, at det af Domstolens fast praksis fremgår, at en restriktion for de frie kapitalbevægelser kun er tilladt, hvis den er begrundet i tvingende almene hensyn, hvis den er egnet til at sikre gennemførelsen af det mål, som den forfølger, og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål (jf. i denne retning dom af 26.2.2019, X (Passive selskaber etableret i tredjelande), C-135/17, EU:C:2019:136, præmis 70, og af 30.1.2020, Köln-Aktiefonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, præmis 83 og den deri nævnte retspraksis).

57 I det foreliggende tilfælde er det tilstrækkeligt at fastslå, at den finske regering ikke har påberåbt sig sådanne grunde, idet den forelæggende ret heller ikke har henvist hertil.

58 Henset til samtlige ovenfor anførte betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 63 TEUF og 65 TEUF skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en medlemsstats skattepraksis, hvorefter de indtægter, som oppebæres fra et investeringsinstitut, der er oprettet i henhold til vedtægter, og som er etableret i en anden medlemsstat, i forbindelse med indkomstbeskatningen af en fysisk person, der er hjemmehørende i den førstnævnte medlemsstat, ikke sidestilles med de indtægter, som oppebæres fra de investeringsinstitutter, der er etableret i den førstnævnte medlemsstat, med den begrundelse, at disse sidstnævnte investeringsinstitutter ikke har den samme retlige form.

Sagsomkostninger

59 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Artikel 63 TEUF og 65 TEUF skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en medlemsstats skattepraksis, hvorefter de indtægter, som oppebæres fra et institut for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitut), der er oprettet i henhold til vedtægter, og som er etableret i en anden medlemsstat, i forbindelse med indkomstbeskatningen af en fysisk person, der er hjemmehørende i den førstnævnte medlemsstat, ikke sidestilles med de indtægter, som oppebæres fra de investeringsinstitutter, der er etableret i den førstnævnte medlemsstat, med den begrundelse, at disse sidstnævnte investeringsinstitutter ikke har den samme retlige form.

Underskrifter

* Processprog: finsk.